
BEVILLINGSPOLITISK HANDLINGSPLAN

OG

BEVILLINGSPOLITISK PLATTFORM

**FOR MÅSELV KOMMUNE
I PERIODEN 2012-2015**

BEVILLINGSPOLITISK HANDLINGSPLAN 2012 – 2015

DEL AV EN HELHETLIG RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR MÅLSELV KOMMUNE I PERIODEN 2011-2015

Innhold

	Side
1. Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol	2
1.1 Karakteristiske trekk ved alkoholloven	3
1.2 Hensyn bak loven	3
2 Salgs- og skjenkebevillinger	3
2.0 Tildeling av salgs- og skjenkebevillinger	3
2.0.1 Bevillingsperioden	4
2.0.2 Vilkår	4
2.1 Salgsbevillinger	5
2.2 Alminnelige skjenkebevillinger	5
2.3 Bevillinger for en enkelt anledning og bevillinger til sluttede lag	6
3 Salgs- og skjenketider i kommunen	7
3.1 Salgstider	7
3.2 Skjenketider	8
4 Delegasjon, saksbehandling m.v.	9
5 Gebyr for salg og skjenking	9
6 Gjennomføring av kunnskapsprøven om alkoholloven	10
7 Kontroll med salgs- og skjenkestedene og reaksjoner ved overtredelse	10
Forslag til bevillingspolitisk plattform for Målselv kommune	12

1 Tiltak for å regulere tilgjengeligheten av alkohol.

Lov om omsetning av alkoholholdig drikk av 2. juni 1989 nr. 27 (Alkoholloven) og rundskriv IS-5/2008 regulerer tilgjengeligheten av alkoholholdig drikk blant annet gjennom bevillingsordningen, fastsettelse av vilkår for hvordan salg og skjenking skal skje, og kontroll med at vilkårene blir overholdt. Loven inneholder også regler som tar sikte på å påvirke etterspørselssiden, blant annet aldersgrensebestemmelser og forbud mot alkoholreklame. Alkoholloven er et godt utgangspunkt når kommunen skal utarbeide handlingsplaner som skal bidra til å redusere skadevirkningene av alkoholkonsumet.

1.1 Karakteristiske trekk ved loven.

All omsetning av alkoholholdig drikk krever særskilt offentlig tillatelse (salgs- eller skjenkebevilling). Loven bestemmer hvilken offentlig myndighet som kan gi slik bevilling. De fleste bevillinger gis av kommunen, men for enkelte typer virksomhet uten lokal tilknytning, eller med særlige krav til geografisk likhet, er staten ved Fylkesmannen bevillingsmyndighet. Dette gjelder blant annet for forsvarets messer, og ombord i fly, tog og båt. Prinsippet bak det kommunale bevillingssystem er at tilgjengelighet av alkohol for forbrukerne i hovedsak skal bestemmes av lokale politiske organer. Det er derfor viktig at kommunen drøfter sin bevillingssystem som del av en helhetlig rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Alle bevillinger skal utøves i henhold til alkohollovens regler. Overtredelse av alkoholloven eller forskrifter gitt i medhold av den, kan medføre inndragning av bevillingen. Slike overtredelser er også straffbare, og kan anmeldes.

1.2 Hensyn bak loven.

Loven sier at kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Bakgrunn for det: Alkohol er en lovlig vare – det er i utgangspunktet lovlig både å drikke og omsette alkohol. Mange mennesker har stor glede av å nyte alkohol i moderate mengder, og har et ønske om at alkoholholdige drikker skal være rimelig tilgjengelige – både for innkjøp og i form av servering ved skjenkesteder. Det er dessuten relativt store næringsinteresser knyttet til salg og skjenking av alkoholholdig drikk. Salgs- og skjenkenæringen ønsker naturlig nok å kunne drive sin virksomhet med så få restriksjoner som mulig, og i alle fall med gode og trygge rammevilkår. Dette til tross, er det utstrakt enighet om at man, med ulike virkemidler, skal begrense tilgjengeligheten av alkohol for enkelte grupper, for å få bukt med uheldige skadevirkninger.

Det er en klar sammenheng mellom tilgjengelighet av alkohol og økt forbruk, noe forskning gang på gang viser. Skadeomfanget kan ses i sammenheng med forbruk, men dette har den siste tiden flatet noe ut til tross for at det konsumeres mer alkohol enn noen gang i Norge i moderne tid. Begrenset tilgjengelighet anses fortsatt som ett av de viktigste virkemidler for å redusere alkoholkonsumet.

I alkoholloven søkes de ovennevnte kryssende hensyn ivaretatt – bl.a. ved at all omsetning og tilvirkning av alkohol i utgangspunktet er bevillingspliktig, ved bestemmelser om åpnings- og skjenketider, aldersgrensebestemmelser og forbud mot reklame for alkoholholdig drikk. I tillegg er kommunene gitt en utstrakt frihet til å drive sin egen alkoholpolitikk.

2 Salgs- og skjenkebevillinger.

2.0 Tildeling av salgs- og skjenkebevillinger.

Kommunen kan tildele to hovedtyper bevillinger:

- Salgsbevillinger
- Skjenkebevillinger – alminnelig bevilling eller bevilling for en enkelt anledning (herunder sluttede selskaper).

I alkohollovens § 1-7a nevnes en rekke hensyn som kan vektlegges ved tildeling av salgs- eller skjenkebevillinger: Antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig og om bevillingssøker og andre personer som har vesentlig innflytelse er egnet til å ha bevilling.

Avgjørelser av bevillingssøknader er skjønnsmessige, hvor det må trekkes vide rammer for hvilke hensyn som kan tillegges vekt. I § 1-7a er et utvalg av de vanligste momentene nevnt. Oppregningen er ikke uttømmende. Generelt kan det sies at alle hensyn som fremmer alkohollovens formål er relevante. Det kan også til en viss grad legges vekt på andre hensyn enn de som direkte fremmer lovformålet. Avgjørelsen må imidlertid treffes på saklig grunnlag. Kommunen har frihet til å legge vekt på et færre antall hensyn, dvs. å anvende et snevrere skjønnstema enn loven angir. § 1-7a er m a o ikke en oppregning av hensyn kommunen plikter å vektlegge. Det pekes også på at flere av hensynene som nevnes kan slå begge veier – dvs. både begrunne avslag og godkjenning av bevillingssøknader – avhengig av hvilke prioriteringer kommunen gjør i alkoholpolitikken.

2.0.1 Bevillingsperioden.

Kommunen velger selv innenfor kommunestyrets periode hvor lang periode bevillingen skal gis for. Normalt gis bevilling for 4 år. Bevillingsperioden jfr. § 1-6 kan i praksis være for 1,2,3 eller 4 år. Uavhengig av når i kommunestyreperioden bevillingene tildeles, løper bevillingen maksimalt til 30. juni i året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Det er også mulig å gi bevilling for en bestemt del av året eller for en bestemt anledning. Det må framgå klart av bevillingen når den begynner og når den opphører.

2.0.2 Vilkår.

En salgs- eller skjenkebevilling er et begunstigende vedtak. Et vilkår er et forbehold som tar sikte på å begrense rekkevidden av bevillingen. Alternativet kan være at det ikke gis bevilling. Kommunen står imidlertid ikke helt fritt til å sette betingelser for å gi bevillinger.

Vilkåret må ha saklig sammenheng med den bevillingen som gis, f.eks. fremme alkohollovens formål, lette kontrollen eller avverge skadevirkningene ved salg av alkoholholdig drikk. Det kreves ikke at kommunen dokumenterer konkrete, faktiske virkninger av det foreslåtte vilkåret. Med alkohollovens formål menes både den generelle formålsbestemmelsen i § 1-1 og de spesielle formålene med de enkelte bestemmelsene. Vilkåret må ikke være uforholdsmessig tyngende eller av andre grunner urimelig. Det er en sammenheng mellom disse to kravene: Jo klarere vilkåret fremmer lovens formål, dess tyngre vilkår kan en akseptere.

Et eksempel på vilkår kan være:

Skjenkested som serverer alkoholholdig drikk i gruppe 3 skal ha 20 års aldersgrense etter kl. 23.00. Skjenkested som kun serverer alkoholholdig drikk i gruppe 1-2, skal ha 18 års aldersgrense.

2.1 Salgsbevillinger.

I Målselv har vi pr. i dag ett vinmonopolutsalg og 8 salgssteder for øl. Disse er:

1. Jonas Sandmo EFTF, Joker, Rundhaug
2. Trygve Aune v/Terje Aune. Joker, Holt
3. ICA Detalj AS, Rimi Andslimoen
4. Heggmo AS, Spar, Heggelia
5. Coop Prix, Øverbygd
6. Coop Prix, Olsborg
7. Coop Prix, Bardufoss
8. REMA 1000, Bardufoss

Dette er en nedgang på 2 fra forrige bevillingsperiode, noe som har sammenheng med nedlagte butikker.

Alle salgsstedene er dagligvarebutikker med fullt sortiment. Det er ikke lov å selge øl i bensinstas kiosk.

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- *Skal kommunen aktivt begrense antall salgsbevillinger ved å sette en grense for antall bevillinger, dvs. et "tak"?*
- *Er det spesielle hensyn som må tas i forhold til salgsstedets beliggenhet, som trafikale hensyn, salgsstedets spredning eller tetthet?*
- *Er det bestemte typer salgssteder som er ønsket eller ikke ønsket (ølutsalg eller forretninger som ikke har fullt dagligvaresortiment som f.eks delikatesseforretninger)?*
- *Skal det legges vekt på bestemte kontrollhensyn, dvs. salgsstedets størrelse, utforming og konsept som kan medføre at det er vanskelig å kontrollere?*
- *Er det bestemte næringspolitiske hensyn som er relevante?*
- *Skal ølet plasseres på spesielt sted i butikken?*

2.2 Alminnelige skjenkebevillinger.

I kommunen finnes følgende 17 skjenkesteder (i tillegg er det 3 militære messer med statlig bevilling som kommunen fører kontroll med og krever skjenkeavgift fra):

1. Select Service Partner AS, Bardufoss lufthavn
 2. Nedre Målselvfossen feriesenter AS
 3. Pizzakjellern
 4. "Arctic"
 5. "Svingen"
 6. Jokeren AS
 7. Rundhaug Gjestegård
 8. Heggelund kafe AS
 9. Buktamo veikro og camping AS
-

-
10. Jonnys bistro
 11. Bardufosstun kurs og konferansesenter
 12. Polarbadet
 13. Bardufoss hotell
 14. Skikafeen i Fjellandsbyen
 15. Blånisselandet i Målselv
 16. Kaffemøya AS
 17. Milano Bardufoss DA

En bevilling kan gis for følgende kategorier:

1. Alkoholholdig drikk i gruppe 1 (fra 2,5 volumprosent til 4,7 volumprosent)
2. Alkoholholdig drikk i gruppe 2 (over 4,7 volumprosent og under 22 volumprosent)
3. Alkoholholdig drikk i gruppe 3 (mellom 22 volumprosent og 60 volumprosent)

Alle som serverer alkohol plikter å tilby alkoholsvak eller alkoholfri øl og vin. Alle som serverer alkohol i gruppe 2 og 3 skal også gis bevilling for gruppe 1.

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- *Skal kommunen aktivt begrense antall skjenkebevillinger ved å sette "tak"? Det kan settes ulikt tak for ulike typer alkoholholdig drikk som for eksempel brennevin til steder som i hovedsak retter seg mot en yngre aldersgruppe. Dersom det settes tak, skal det settes lavt eller på dagens nivå? Hvilke kriterier skal legges til grunn for å gi bevilling? Skal det gjøres unntak for visse steder (hotell, spisesteder)?*
- *Er det spesielle hensyn som må tas i forhold til skjenkestedets beliggenhet, som trafikale hensyn, skjenkestedenes spredning eller tetthet? Kommunen kan her legge vekt på at det f.eks. ikke er ønskelig å legge skjenkestedet ved idrettsplasser, skoler, ungdomshus m v.*
- *Er det bestemte typer skjenkesteder som er ønsket eller ikke ønsket?*
- *Hva er kommunens syn på uteservering og utendørsarrangementer?*
- *Skal det stilles vilkår og i tilfelle hvilke type vilkår?*
- *Skal det legges vekt på bestemte kontrollhensyn dvs. skjenkestedets størrelse og utforming, som kan medføre at det er vanskelig for personalet å holde oversikt og vanskelig for kommunen å kunne ha en effektiv kontroll.*
- *Er det bestemte næringspolitiske hensyn som er relevante?*

2.3 Bevillinger for en enkelt anledning og bevillinger til sluttede lag.

Kommunen kan gi salgs- og skjenkebevilling for en bestemt del av året, eller for en enkelt anledning, jf. § 1-6. Det kan gis skjenkebevilling til sluttede selskaper jf. § 4-5. Tildelingen av skjenkebevilling til enkeltanledning kan delegeres til administrasjonen.

I dag har kommunen 2 skjenkebevillinger som er knyttet til flere spesielle anledninger:

- Ester Halvorsen som har bevilling for Quis-kvelder på Høgtun.
- Mellemygd mannskor som har bevilling for arrangement i Grotta.

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- Har kommunen bestemte typer lokaler som det ikke skal skjenkes alkohol i, f.eks lokaler som vanligvis har ungdomsarrangementer?
- Er det bestemte typer arrangementer som kommunen generelt ikke ønsker å gi bevilling til enkeltanledning til?
- Bevillingsgebyrets størrelse der det gis bevilling for flere anledninger samtidig?

3 Salgs- og skjenketider i kommunen.

Alkoholloven inneholder bestemmelser om normal- og maksimaltider for salg- og skjenking av alkohol. Kommunen kan imidlertid selv i stor grad bestemme sine salgs- og skjenketider. Den kan ha kortere eller lengre åpningstider enn lovens normaltid. Innskrenkinger eller utvidelser kan være generelle eller for det enkelte salgs- eller skjenkested. Det er ikke anledning til å bestemme at det kan selges eller skjenkes utover lovens maksimaltider. Dersom ikke kommunen i forskrift eller i enkeltvedtak bestemmer salgs- eller skjenketid, er det lovens normaltid som gjelder.

3.1 Salgstider.

Loven bestemmer at kommunen kan fastsette tider for salg og utlevering av øl som følgende tabell viser:

Dager	Normaltider	Maksimaltider
Hverdag og dag før Kristi Himmelfartsdag	08.00-18.00	08.00-20.00
Lørdag og dag før søn og helligdag	08.00-15.00	08.00-18.00
Søn- og helligdag, 1. og 17. mai, stemmedag for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemming vedtatt ved lov.	Ikke tillatt	Ikke tillatt

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte salgssted innskrenke tiden for salg i forhold til dette. I kommuner med vinmonopolutsalg kan tiden for salg av øl ikke fastsettes kortere enn Vinmonopolets faktiske åpningstider.

Salgstider i Målselv og tilgrensende nabokommuner (ikke oppdatert) er:

Kommune	Lørdager	Hverdager	Dag før helligdag
Bardu	09.00-18.00	09.00-20.00	Opplysninger ikke innhentet fra andre kommuner
Sørreisa	09.00-18.00	09.00-20.00	
Lenvik	08.30-18.00	08.30-20.00	
Balsfjord	09.00-18.00	09.00-20.00	
Målselv	09.00-18.00	09.00-20.00	09.00-18.00
Tromsø	08.00-18.00	08.00-20.00	

3.2 Skjenketider.

Lovens § 4-4 fastsetter følgende tidsinnskrenkninger for skjenking av alkohol

Skjenking av alkoholholdig drikk	Normaltider	Maksimaltider
Skjenking av alkoholholdig drikk, gruppe 1 og 2	08.00-01.00	06.00-03.00
Skjenking av alkoholholdig drikk, gruppe 3	13.00-24.00	13.00-03.00
Skjenking av brennevin på stemmedag for valg og folkeavstemming vedtatt ved lov	Ikke tillatt	

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke tiden for skjenking i forhold til dette som følger av første ledd.

Fastsatt skjenketid kan utvides for en enkelte anledning, men ikke utover maksimaltiden. Tiden for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes vin og øl. Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

På overnattingssteder kan det skjenkes alkohol til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i denne paragraf. En kan likevel beslutte at slik skjenking ikke skal skje i området ved resepsjonen, for å begrense sjenanse overfor andre gjester.

Skjenketidene i Målselv, noen nabokommuner og andre kommuner (kun Målselv oppdatert):

Kommune	Man-tors og Søn/helligdag	Fredag-lørdag	Uteservering
Bardu	Varierer fra sted til sted	Maks til 02.00	
Sørreisa	13-24 gr. 1-2 18-24 gr.3	Normaltid13-24 gr. 1-2 Disp. til 02.30 Norm18-24 gr. 3 Disp. til 01.30	
Lenvik	12-24 gr. 1-2 13-23 gr. 3	12-02.00 gr. 1-2 13-02.00 gr. 3	Samme som ellers.
Balsfjord	08-13 i gr. 1-2 13-01 i gr. 3	08-02.30 gr. 1-2 13-02.30 gr. 3	
Målselv	10.00-02.00 gr. 1-2 13.00-02.00 i gr. 3	Normaltid 11-01 gr.1-2 Disp. 11-02 Normaltid13-01 gr. 3 Disp 13-02	Samme som ellers, men flere ønsker selv begrenset tid ute.
Tromsø Disp søn-tors til 01.30 og fre-lør til 03.00 hele året. Sommer er 1/6-31/8	Vinter: 12-00.30 gr. 1-2 15-00.30 i gr. 3 Sommer : 12-01.30 gr. 1-2 15-01.30 i gr. 3	Vinter: 12-00.30 gr. 1-2 15-00.30 gr. 3 Sommer: 12-01.30 gr. 1-2 15-01.30 gr. 3	Samme som ellers.

Trysil	12(13)-02	12(13)-02	
Voss	10-02.00 gr. 1-2 13-01.00 gr. 3	10-02.00 gr. 1-2 13-01.00 gr. 3	12.00-23.00
Hol (Geilo)	Ikke svart	Ikke svart	

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- *Hvilke salgs- og skjenketider skal kommunen fastsette. Bør det innskrenkes i forhold til dagens ordning?*
- *Skal tidene fastsettes generelt som forskrift, eller gjelde for enkelte salgs- og skjenkesteder? Her kan det skilles mellom ulike typer skjenkesteder og ulike typer alkoholholdig drikk.*

4 Delegasjon, saksbehandling m.v.

Tidligere var det slik at bevillingssystemet var et viktig alkoholpolitisk instrument. Derfor skulle kommunestyret, som kommunens høyeste politiske organ, fatte de fleste vedtak etter alkoholloven. Det var en begrenset adgang til å delegerer myndigheten til å fatte slike vedtak. Det var adgang til å delegerer en del avgjørelser etter alkoholloven til formannskapet. Avgjørelser om tildeling av bevilling kunne bare delegeres til formannskapet. Gyldig delegasjon forutsatte både at loven ga delegasjonsadgang og at kommunestyret hadde fattet delegasjonsvedtak.

Andre avgjørelser kunne delegeres til administrasjonssjefen. Administrasjonssjefen kunne delegerer avgjørelsesmyndigheten videre internt.

Alkoholloven er nå endret. Det er ikke lenger grenser for hva som kan delegeres fra kommunestyret til formannskapet, andre utvalg eller rådmannen. Samtidig er det viktig at kommunestyret fortsatt har hånd om deler av alkoholpolitikken. I den bevillingspolitiske plattformen er det derfor lagt inn et forslag på hvem som bør ta de ulike avgjørelsene. Der er det ikke tatt høyde for at det blir hovedutvalg, og at noe kanskje skal avgjøres der.

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- *Hvilke avgjørelser etter alkoholloven skal kommunestyret fortsatt ha?*
- *Hvilke avgjørelser skal delegeres til formannskapet eller hovedutvalget?*
- *Hva skal delegeres til rådmannen?*

5 Gebyr for salg og skjenking.

Kommunen skal med hjemmel i alkoholloven § 7-1 fastsette gebyr for salgs- og skjenkebevillinger. Forskriftens kapittel 11 angir beregningsmåte og minstegebyr. Minstegebyret skal sikre kommunen en viss dekning for utgifter til søknadsbehandling og kontroll.

Kommunen kan gi noen føringer for hva gebyret skal dekke. Det er i følge alkoholloven ikke noen krav knyttet til dette. Gebyret er ment å dekke saksbehandling og kontroll.

Noen nøkkeltall vedr. gebyr til kommunen:

	Gebyrsats Kr pr. liter	Min gebyr pr. år	Sum gebyr 2010
Salg øl	0,17	1.200	
Skjenking		3.500	
Alkoholholdig drikk gr 1	0,34		
Alkoholholdig drikk gr 2	0,94		
Alkoholholdig drikk gr 3	3,07		
Bev. for enkeltanledning/ Ambulerende bevilling	Fastsettes av kommunen: f.t kr 250 pr. gang	Intet minimum	
Sum inntekter			110.000

Følgende bør politikerne ta stilling til:

- *Størrelsen på gebyret for en enkelt anledning, begrenset nedad til kr. 250.*
- *Hvilke utgiftsposter gebyret konkret skal dekke, for eksempel kontrollvirksomhet, gjennomføring av prøver, forebyggende tiltak m.m. Pr. i dag er det spørsmål og gode tiltak hvert år i tilknytning til 16. mai som kommunen (kultur og opplæring samt sosialtjenesten) ønsker å bidra til, men det finnes ingen avsatte midler.*

6 Gjennomføring av kunnskapsprøven om alkoholloven.

Kommunen er ansvarlig for å gjennomføre kunnskapsprøver for styrere og stedfortredere i virksomheter som har eller søker om kommunal salgs- og skjenkebevilling, jf. alkohollovens § 1-7c. Kommunen må arrangere prøver innen 2 måneder etter at noen har meldt seg opp. Kommunen kan også avholde slike kunnskapsprøver for kandidater uten tilknytning til virksomhet med bevilling, men dette er frivillig for kommunen. Sosial- og helsedepartementet har fastsatt forskrift om dokumentasjon av kunnskaper. Det kan gjennomføres prøver i andre kommuner. Dersom det ikke er fastsatt faste tider for prøvetaking, kan dette avtales med den enkelte. Det er fastsatt gebyr for gjennomføring av prøve med pr. tiden kr. 300. Prøvetakingen bidrar til at ansatte ved salgs- og skjenkestedene er kjent med regelverket, og således at virksomheten drives i overensstemmelse med intensjonen i alkoholloven. De som stryker får anledning til å avlegge ny prøve.

7 Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger. Reaksjoner ved overtredelse.

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk. Kontroll med utøvelsen av bevillingen vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å bekjempe de vanligste problemene rundt alkoholomsetning, slik som overskjenking, vold og fyll på offentlig sted.

Kontrollmyndigheten har bl.a. disse funksjoner:

- Føre tilsyn med at bevillingshaverne følger alkoholloven, vilkårene i bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig. Følgende forhold bør stå sentralt ved utøvelse av skjenkekontrollen i kommunen:
 - kontroll av salgs- og skjenketidene
 - aldersgrensebestemmelsene
 - om det selges eller skjenkes til åpenbart berusede personer, eller til personer som sitter ved samme bord som åpenbart beruset person.
- Veilede bevillingshaverne innen alkohollovens bestemmelser og eventuelle lokale forskrifter.
- Føre tilsyn i forhold til internkontroll. Internkontroll er lovpålagt for den enkelte bevillingshaver fra 01.01.06 som et virkemiddel for å forebygge brudd på alkoholloven. Manglende eller mangelfulle interkontrollrutiner kan medføre merknader/reaksjon fra kommunen etter skjenkekontroll eller særskilt interkontrollgjennomgang.
- Kontroller kan danne grunnlag for sanksjoner som f.eks. inndragning der lov, vilkår eller retningslinjer brytes, og i form av utdypende tilleggsbrev til kontrollskjema.

Kontroll av salgs- og skjenkestedene skal gjennomføres så ofte som behovet tilsier, noen faste kontroller og tilleggskontroller etter avgjørelse fra rådmannen.

Kommunene var tidligere pålagt å ha kontrollutvalg. For siste periode valgte Målselv kommune at formannskapet skulle fungere som kontrollutvalg for det som hadde med bevillinger å gjøre. Kommunene er ikke lenger pålagt å ha slike kontrollutvalg.

Alkoholloven gir bevillingsmyndighetene adgang til å inndra en bevilling etter § 1-8 dersom en bevillingshaver overtrer bestemmelser i alkoholloven. Kommunen kan også anmelde forholdet. Det er viktig at kommunen utnytter sanksjonsapparatet som en del av sin alkoholpolitikk. Dette vil, sammen med den generelle kontrollen av utøvelsen av bevillingene, være det beste virkemidlet kommunen har for å bekjempe uheldige utslag av alkoholbruk.

Politikerne bør ta stilling til hvilke ordninger skal kommunen ha for å utføre kontroll med salgs- og skjenke-stedene og hvilke virkemidler skal tas i bruk ved overtredelse av bestemmelsene:

- *Skal kommunen fortsatt ha et kontrollutvalg i forhold til saker etter Alkoholloven?*
- *Bør kommune fortsatt bruke private kontrollører eller er dette en oppgave kommunen kan utfør ? Hvis private skal ha det: Hvor ofte skal det innhentes anbud?*
- *Hvilken reaksjonsform skal det være på ulike brudd på alkoholloven?*
- *Hvilke reaksjoner skal kunne avgjøres administrativt, og hva skal avgjøres av formannskapet?*

Bevillingspolitisk plattform for Målselv kommune 2012-2015

BEGREPSAVKLARINGER

Alkoholholdig drikk i gruppe 1 (over 2,5 vol % og høyst 4,7 vol %- dvs: lettøl og andre alkoholsvake produkter)

Alkoholholdig drikk i gruppe 2 (over 4,7 vol % og under 22 vol %- dvs: øl, cider, sterkøl, vin, hetvin, rusbrus og diverse ferdig miksede drinker som skal serveres på boks eller flaske)

Alkoholholdig drikk i gruppe 3 (mellom 22 vol % og 60 vol % - dvs: brennevin, herunder konjakk, likører m.m.)

Skjenkebevilling:

- alminnelig bevilling for faste skjenkesteder
- ambulerende bevilling – bevilling for en bestemt anledning til deltakere i lukket arrangement
- bevilling for en bestemt anledning – for deltakere i åpent arrangement (for eksempel festival, konsert, idrettsarrangement)
- endrede vilkår for en enkelt anledning – skjenkesteder som skal ha utvidet bevilling for en enkelt anledning (for eksempel skjenketid, åpningstid, type alkohol)

1. MÅLSETTING

Den bevillingspolitiske plattform har som grunnlag alkoholpolitisk handlingsplan, som har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige skader som alkoholbruk kan innebære.

2. BEVILLINGSPERIODE

Bevillingsperioden settes til fire år, fra 01.01.12 til 31.12.15, men kan, om nødvendig, utvides til 30.06.12.

Ved søknad fra et nytt salgs- eller skjenkested eller et eksisterende salgs-/skjenkested som overtas av nye aktører (eier, daglig leder, styrer eller stedfortreder) gis bevilling ut gjeldende bevillingsperiode.

3. KRITERIER FOR TILDELING AV BEVILLING FOR SALG OG SKJENKING

Før søknaden behandles, skal det innhentes uttalelse fra sosialtjenesten, forsvaret og lensmannen. Det skal også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndighetene (skatteoppkreveren i Målselv kommune).

Ved behandling av søknader om ambulerende bevilling og endrede vilkår for en enkelt anledning, behandles søknad uten innhenting av uttalelser.

Det settes ikke tak på bevillinger.

Ved behandlingen legges vekt på følgende:

a) Bevilling for salg eller skjenking vurderes konkret for hvert enkelt tilfelle. Det legges vekt på antall bevillinger i området, trafikale hensyn, konsept og beliggenhet bl.a. av hensyn til støy i forhold til boliger, nærliggende idrettsarenaer, skoler, barnehager og andre arenaer for barn og ungdom. Ved tildeling av bevilling vurderes størrelse og utforming opp mot alkohollovens krav til kontroll med skjenkingen eller salget.

b) når det gjelder skjenkesteder, legges det vekt på:

1) erfaringer med tidligere driftsform, lokalets egnethet, størrelse, beliggenhet m.v.

2) brudd på skjenkebestemmelsene

3) endring av driftskonsept uten godkjenning

4) klanderverdige ordensforhold ved bevertningsstedet

5) brudd på reklamebestemmelsene

6) manglende innsending av omsetningsoppgave (evt ikke bekreftet av revisor) og manglende betaling av skjenkeavgift.

7) Plettfri vandel i forhold til politimessige og skattemessige forhold kreves av eiere, styrer og stedfortreder.

c) Ved fornyelse av skjenkebevilling skal ordensmessige forhold i bevertningsstedet og i dets nærmeste omgivelser kunne tillegges vekt. Dette gjelder også når slike forhold ikke direkte kan føres tilbake til bevillingshavers praktisering av skjenkebevillingen. Likeledes skal politirapporter om bruk eller omsetning av narkotiske stoffer, eller om observasjoner i bevertningssteder som indikerer bruk eller omsetning av slike stoffer, kunne tillegges vekt ved bevillingsfornyelse.

d) Det er et vilkår for tilståelse av salgsbevilling, at utsalgsstedet markedsføres og drives som dagligvareforretning, dvs. at det fører et fullstendig dagligvareutvalg, og at typiske kioskarer ikke utgjør noe dominerende innslag i varesortimentet (kiosk, bensinstasjon, storkiosk).

4. BEVILLINGSVILKÅR FOR SALGS- OG SKJENKESTEDER

Styrer og stedfortreder for en serveringsbevilling må ha fullført og bestått etablererprøve etter serveringsloven. Dette må være på plass for å kunne få skjenkebevilling. Styrer og stedfortreder for salgs- og skjenkebevilling, må ha gjennomført godkjent kunnskapsprøve om alkoholloven. Dersom størrelsen tilsier det, kan det søkes fritak fra å ha stedfortreder.

Styrer eller stedfortreder for bevillingen kan ikke ha den samme funksjonen på flere steder.

Styrer og stedfortreder må ha et ansettelsesforhold på stedet.

Gjennomføring av prøve for ansatte i bedrifter i kommunen, foretas snarest og innen 2 måneder etter påmelding. Før oppmøte må prøveavgift på kr. 300,- være betalt (Kr 400,- for etablererprøve). Bevis/diplom utskrives innen 3 uker etter bestått prøve.

Skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 3 gis etter de samme retningslinjer som skjenkebevilling for gruppe 1 og 2, med mindre tungtveiende alkoholpolitiske hensyn tilsier at alkoholholdig drikk i gruppe 3 ikke tillates skjenket.

Det pålegges at alle som gis bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk også til enhver tid har tilgjengelig alkoholfri og alkoholsvak øl og vin.

Der et skjenkested er pålagt å ha politigodkjent ordensvakt, må ordensvaktene ha gjennomgått opplæring godkjent av politiet før bevilling kan gis.

Skjenkested som etter kl 23.00 serverer alkoholholdig drikk i gruppe 3, skal ha minimum 20 års aldersgrense, og de som kun skjenker alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 skal ha minimum 18 års aldersgrense.

Den som selger/skjenker alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 må være fylt 18 år, og den som selger/skjenker alkoholholdig drikk i gruppe 3 må være fylt 20 år. For salg av alkoholholdig drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent må person over 18 år ha tilsyn med salget.

For skjenking utendørs på område som tilstøter skjenkestedet må skjenkearealet være tilstrekkelig avgrenset med gjerde, rekkverk, tau el.l..

For skjenking utendørs (bruk av andre "friområder") skal søker selv dokumentere at det er innhentet tillatelse fra grunneier (offentlig/privat) til bruk av området til nevnte formål. Det må også dokumenteres at politiet godkjenner tiltaket/lokaliseringen der det ikke er lukket arrangement. Skjenkearealet må være tilstrekkelig avgrenset med gjerde/rekkverk/tau el.l..

Alkoholholdig drikk som selges i butikk skal plasseres mest mulig skjermet i lokalet.

Salgssteder av alkoholholdig drikk pålegges å sørge for ekstra kontrolltiltak de to siste timene før salgstidens slutt på fredager og lørdager, for å overvåke særskilt at bestemmelser om aldersgrenser følges når øl/rusbrus ekspederes i kassene, og at langing til mindreårige ikke foregår i umiddelbar nærhet av utsalgsstedet.

Driftsendring må ikke iverksettes før bevillingsmyndighetenes godkjennelse foreligger.

Automatspill skal ikke kombineres med alkoholkonsum. Dette gjelder særlig i offentlige bygg som idrettsanlegg og kulturanlegg.

5. BEVILLINGSGEBYR

Bevillingsgebyr for ambulerende bevilling fastsettes til kr. 250,- pr. gang.

Bevillingsgebyr for en bestemt anledning fastsettes til kr. 500,- pr. gang ved åpne arrangementer. I særlige tilfeller, med lav omsetning, der det er gitt bevilling for flere liknende anledninger, kan beløpet fastsettes til kr. 500,- for hele året.

Gebyr for alminnelig skjenkebevilling følger de til enhver tid gjeldende forskriftene til alkoholloven.

Gebyr for salgsbevilling følger også de til enhver tid gjeldende forskriftene til alkoholloven.

6. SKJENKETIDER FOR SKJENKESTEDER

Hovedregler:

1. Skjenketid for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og gruppe 2 settes til 10.00-02.00 alle dager.
2. Skjenketid for alkoholholdig drikk i gruppe 3 settes til kl. 13.00-02.00 alle dager.

Spesielle regler:

- Hoteller og andre overnattingssteder samt nattklubber med 20 års aldersgrense, kan skjenke alkoholholdig drikk til kl. 03.00 fredag-lørdag. Hoteller og overnattingssteder gis ikke tillatelse til skjenking i området umiddelbart ved innsjekkings-skranken. Overnattingsgjester kan kjøpe alkoholholdig drikk i minibar, samt at det kan selges tilsvarende varer i resepsjon og at drikken tas med til rommet.
- Utendørs skjenkeareal: Skjenking avsluttes som ellers på stedet dersom dette framgår av søknad om bevilling, eller dersom det ikke er tungtveiende hensyn som tilsier kortere uteskjenking.
- Det er ikke tillatt å skjenke alkohol på valgdager.
- Skjenking skal opphøre ½ time før stengetid.

6. SALGSTID FOR SALG AV ØL I DAGLIGVAREBUTIKKER m.v.

Hovedregel:

a) Salgstid for øl/rusbrus settes til:

kl 08.30 - 20.00 på hverdager og dagen før Kristi Himmelfartsdag

kl 08.30 - 18.00 på dag før søn- og helligdag.

Spesielle regler:

Salg av bevillingspliktig alkoholholdig drikk på søn- og helligdager samt valgdager er ikke tillatt.

7. VIRKEMIDLER

Alkoholservering tillates ikke på visse arenaer og i visse situasjoner:

a) Det gis ikke alminnelig skjenke- eller salgsbevilling arrangement i idrettshaller og på idrettsarrangement. Det kan imidlertid vurderes å gi bevilling til enkeltanledninger på spesiell sammenkomst i tilknytning til arrangement.

b) Det gis ikke skjenkerett til bevertningssteder i umiddelbar nærhet av skoler og barnehager.

c) Det gis ikke skjenkerett til arrangementer som er beregnet for barn og ungdom.

d) Det gis ikke skjenkebevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 3 til bruk på skjenkesteder som praktiserer aldersgrense lavere enn 20 år. Slik bevilling kan likevel gis til stedet for bruk ved sluttede lag.

8. KONTROLLTILTAK

Kontrollvirksomhet skal bidra til at salg og skjenking av alkoholholdig drikk foregår innenfor rammene av gjeldende lov og regelverk. Kontrollvirksomheten skal ha et omfang som bidrar til at hensikten oppnås.

Styrer og stedfortreder har etter alkoholloven § 1-7 b) en plikt til å legitimere seg overfor kontrolløren.

Salgs- og skjenkesteder kontrolleres 2 ganger årlig som fast ordning.

Kontroll på skjenkesteder med sesongåpent skal gjennomføres en gang årlig.

Nye skjenkesteder kontrolleres 4 ganger i løpet av første driftsår.

Tilleggskontroller kan bestilles av rådmannen. Et antall kontroller, som tilsvarer antall bevillinger totalt, fordeles årlig av rådmannen.

Innhold i kontrollene:

Minst en gang i perioden skal skjenketid kontrolleres.

Det skal i tillegg kontrolleres at steder med pålegg om politigodkjente ordensvakter følger dette opp.

Andre områder som skal kontrolleres er blant annet om det selges eller skjenkes til mindreårige, overstadig berusede, eller om det skjenkes til personer som sitter ved samme bord som overstadig beruset person.

Reklameforbud og internkontroll skal også følges opp på ordinære kontroller. En gang i perioden skal det være et særlig fokus på internkontrollrutinene. Nye skjenkesteder som starter opp virksomhet må innen 3 måneder etter oppstart ha framlagt for kontrollør en skriftlig internkontrollrutine og fått godkjenning på denne. Det skal også ved brudd på alkoholloven brukes internkontroll som et virkemiddel for å forebygge nye brudd.

Bevillingsmyndigheten har etter alkoholloven en utvidet rett til innsyn i virksomhetens lokaler og regnskaper jfr. alkohollovens § 1-9.

Det skal være møte det første og det tredje året i bevillingsperioden mellom bevillingsgiver og bransjeorganisasjonene for å ta opp problemstillinger som berører reglene omkring salg og skjenking.

I mellomårene brukes bransje-organisasjonen som kontaktinstans, dersom det skulle være behov for det.

9. RETNINGSLINJER FOR REAKSJONER SOM SKAL GJELDE NÅR VILKÅR FOR OMSETNING AV ALKOHOLHOLDIG DRIKK OVERTRES

a) Administrativt kan det gis skriftlig advarsel og inndragning av bevilling i inntil 2 sammenhengende dager ved brudd på alkoholloven eller bestemmelser gitt i medhold av denne, eller overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av annen lovgivning når bestemmelsen har sammenheng med alkoholloven. Slike saker legges fram som sak for formannskapet dersom bevillingshaver nekter å godta reaksjonen.

b) Når det avdekkes brudd på regelverket for salg eller skjenking av alkoholvarer, eller annet regelverk som har sammenheng med alkohollovens formål, legges saken fram for formannskapet når det er tale om strengere reaksjonsformer, som inndragning av bevilling lengre enn 2 sammenhengende dager.

c) Følgende reaksjoner skal kunne gis:

1. Ved første gangs overtredelse av regelverket om overskjenking og om tidsgrenser for skjenking og salg av øl, gis bevillingshaver ordinært en skriftlig advarsel.
2. Ved et nytt brudd innen 2 år skal administrasjonen umiddelbart fatte vedtak om inndragning av bevilling i to sammenhengende dager, fredag og lørdag. Samtidig skal kontrollene intensiveres med 2 ekstra kontroller det første året og 1 ekstra kontroll det andre året. Skjenkestedet skal også innen en måned fra vedtaksdato legge fram rutiner for å forhindre fremtidige lignende brudd. Hvis det er snakk om flere brudd, og reaksjonsformen bør være strengere, legges saken fram for formannskapet.
3. Ved flere gangers overtredelse og/eller ved særlig alvorlig brudd på regelverket, kan inndragning skje for resten av bevillingsperioden. Ved observasjoner av narkotikaomsetning i et salgs- eller skjenkested, hvor stedets ansvarlige ikke griper inn, kan bevillingen inndras for gjenværende del av bevillingsperioden.
4. Ved overtredelse av bestemmelser gitt i medhold av andre lover, når bestemmelsene har sammenheng med alkoholovens formål, vurderes inndragning tilsvarende som i punkt 1 og 2.
5. Hvis ikke omsetningsoppgave foreligger, foretas en skjønnsmessig beregning av avgiften med utgangspunkt i tidligere års omsetning, eller ut fra opplysninger innhentet av Vinmonopolet A/S og bryggerier for å få et beregningsgrunnlag til en skjønnsmessig beregning av avgiften. Til denne beregning tillegges et adm. gebyr på kr 2.000,-. Om innbetaling av avgiften ikke skjer innen fastsatt tidsfrist (settes av administrasjonen), inndras bevillingen til avgiften er betalt.
6. Bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

10. ANNET

Det gis ikke skjenkebevilling til offentlige fester.

Det skal være en liberal holdning til å gi skjenkebevilling til sluttede lag og andre enkeltanledninger.

Kommunestyret skal ha til behandling:

- Årlig oversikt over kontrollrapporter for salgs- og skjenkebevillinger
- Bevillingspolitisk handlingsplan og bevillingspolitisk plattform

Formannskapet skal ha til behandling:

- Saker om tildeling av salgs- og skjenkebevilling.
- Fastsettelse av reaksjoner på brudd på alkoholloven utover 2 sammenhengende dager.
- Forslag til endring av avgifter eller endring i bruk av innkomne gebyrer.

Rådmannen eller interkommunal sammenslutning jfr. alkoholloven § 1-7, har delegert myndighet til å fatte vedtak i saker etter alkoholloven når sakene er av ikke-prinsipiell karakter. Alle sakene skal refereres i formannskapet.

- Avgjøre saker om bevilling for enkelt anledning av inntil 5 dagers varighet, eller sporadiske opplegg fordelt utover året med maks 12 ganger i året.
 - Godkjenne fortsatt drift i inntil 3 måneder ved bevillingshavers overdragelse av virksomheten og ved bevillingshavers død.
 - Godkjenne utvidelse av skjenkelokale, type bevilling eller skjenketid for en enkelt anledning.
 - Avgjøre søknader om skjenkebevilling til sluttet selskap.
 - Avgjøre mildere reaksjoner for brudd på alkoholloven (skriftlig reaksjon og inndragning av bevilling i inntil to sammenhengende dager, fredag-lørdag)
 - Fastsettelse av bevillingsgebyr.
 - Fastsettelse av ekstra skjenkekontroller.
-